

Blance Fišerové učarovala Židovská čtvrť

Blanka Fišerová vydala prvotinu pro dospělé čtenáře s názvem Půjčovna andělů.

■ Antonín Zvěřina

Jaký je váš vztah k Třebíči?

Vyrůstala jsem s rodiči ve čtvrti Horka-Domky v takovém černém paneláku, kterému se říkalo krematorium. Teď už má jinou fasádu, ale dlouho se mu tak opravdu říkalo. Už jako dítě jsem si chodila hrát do židovské čtvrti. Neumím přesně vysvětlit proč, ale hráli jsme si tady se skauty na Stínadla. Hráli jsme si i na židovském hřbitově, pro mě je to čtvrť, která mi od dětství učarovala.

Máte nějaké vysvětlení, proč?

Nevím. Často se mi zdají sny třeba z koncentračního tábora. Nedávno se mi stala taková příhoda, vzala jsem si knížku Půjčovna andělů, že se s ní v ulici Opuštěná vyfotím, a kolem šli turisté a jedna paní říkala, já ty Židy tak nesnáším, ale je hrozný, co se jim stalo. To se mě strašně dotklo, že jsem se za tou paní dlouho dívala, a ona se otočila a nechápala, proč to dělám. Mě se to vážně osobně dotklo, lidsky. Neumím to racionálně vysvětlit, proč mě židovská čtvrť tak přitahuje. Mám pocit, že je to moje čtvrť.

Není to z toho důvodu, že máte nějaké židovské kořeny?

Tak to nemám. Tatínek je historik, zjišťoval náš původ a naši předci byli chudí poddaní. Maximálně vlastnili nějaké menší pole. Ničeho židovského se nedopátral.

Třeba jste něco takového prožila v minulém životě.

Nevím, jestli nějaký minulý život byl, nebo je to výplod mé fantazie. Sleduji filmy s touto tematikou, zajímá mě to i historicky. Je to obrovská tragédie, která se možná nedá ani pochopit. Pokud jde o ty sny, někdy jsem tam jako židovka a někdy také jako dozorkyně, což je velice zvláštní.

Nepodepsal se na tom tatínek, který po židovské historii pátral?

Určitě, tatínek mě fascinuje tím, jak pátrá v archivech, a zkoumá to, co lze doložit. Já si příběhy vymýšlím.

O čem vaše knížka Půjčovna andělů pojednává?

Inspirovala mě k tomu, jak jinak, židovská čtvrť a zmiňovaná ulice Opuštěná. Tam jsem chodívala odmalička. Od námětu k napsání knihy uplynulo 22 let. Tehdy jsem šla touto ulicí a říkala jsem si, že je to tak krásné místo, že by se tam dali půjčovat andělé. To byl jen takový motiv. Pak jsem začala psát různé verze, a protože se mi nelíbily, tak jsem je mazala. Také jsem se věnovala divadlu a různým projektům, které mi připadaly důležitější, tak jsem psaní odkládala. Až loni jsem se rozhodla, že knihu dopíši. Původně se mělo jednat o román, v knize do půjčovny přicházejí lidé s různými trápeními a andělé jim pomáhají, nakonec se jedná spíš o novelu. Ten

námět není natolik nosný, aby to bylo na román.

Jedná se o optimistickou knihu?

Andělé pomáhají tehdy, když si člověk neví rady, prožívá pro něj nebývalé utrpení. A anděl mu vyléčí duši. Takže ano.

Jsou to židovští andělé, nebo křesťanští?

Už se mě na to někdo ptal, vůbec mě nenapadlo, když jsem ten příběh psala, takhle o tom uvažovat. Vlastně jsem je nebrala z náboženského hlediska. Vnímám je jako bytosti, které pomáhají, když my sami to už neumíme.

Andělé lidi vyhledávají, navštěvují?

Ne, v té Opuštěné ulici je takový malý kráček, kam lidé podvědomě přicházejí a vědí, že tam najdou pomoc. Ty anděly půjčuje dívka se dvěma srdci a jsou ukryti v knihách, je to antikvariát.

Půjčovna andělů je vaše prvotina?

Pokud jde o knihu pro dospělé, tak ano. Dříve jsem se věnovala poezii a píšu i knihy pro děti. U jedné mě inspiroval příběh mé maminky, která v dětství byla často nemocná. Hlavní hrdinka, malá holčička, je v léčebně, nemůže chodit, uháčkne si kouzelné nohy, se kterými podniká i s ostatními dětmi výlety po světě, aby objevila ztracené nožní duše.

Říkala jste, že jste se také věnovala divadlu.

Jednalo se o období zhruba deseti let. Spolupracovala jsem s Městským divadlem v Brně jako dramaturg a dramaturgyní jsem byla i ve Slezském divadle v Opavě.

Co následovalo?

Když už jsem zjistila, že nemám co divadlu přinést, spolupracovala jsem s televizí. Jako dramaturg a redaktor jsem jezdila natáčet různé reality show.

To mě bavilo, protože jsem se setkala s tolika lidmi, s tolika lidskými osudy. Díky tomu jsem strávila i pět měsíců v Karibiku. Nebo jsem sjezdila celé Slovensko, když jsme tam hledali nejkrásnější vesnici. Nakonec jsem se rozhodla, že budu vydávat knihy, a všechno jsem opustila.

Máte něco rozepsaného?

Mám námět na novou pohádku pro děti. Chci ještě v letošním roce vydat knihu pro děti Živý princ, právě chystám crowdfundingovou kampaň na HitHitu, takže její vydání budou moct lidé opět podpořit. Je to kniha, která kombinuje pohádky s recepty o živé stravě.

A co třeba scénář?

Je pravda, že jsem nedávno dostala nabídku scénář napsat, ale na cizí námět. Nakonec jsem ho odmítla. Psala jsem divadelní hry a jedna z nich se hrála ve Slovákém divadle v Uherském Hradišti. Teď jsem našla svůj smysl života v knihách a to mě baví. A nechci dělat spoustu věcí najednou.

Vydala jste také knížku Elišce Blažkové? Jak ke spolupráci došlo?

Hledala jsem někoho, kdo by vyfotografoval propagační snímky ke knize Půjčovna andělů. Eliška už podpořila moji knížku O Holčičce s kouzelnými nohami.

Setkaly jsme se v Kavárně U Židovské brány a ona mi ukazovala fotografie z projektu Haredim. Hledala právě neúspěšně nakladatelství. Tak jsem jí řekla, že knihu vydám, a druhý den jsem si šla založit živnost i Nakladatelství Blízko. Eliška získala grant na Univerzitě Tomáše Bati a ten byl vázaný do konce minulého roku. Takže moje knížka Půjčovna andělů musela počkat. Těsně před Vánoce mi kniha fotografií Haredim vyšla.

Plánujete nějakou další spolupráci?

Chci se věnovat pouze vlastní tvorbě a nakladatelský plán mám plný až do konce roku 2022.

Máte radost, že se podařilo židovskou čtvrť zachránit, protože z minulého režimu se plánovalo zbourání?

Ježdím teď do Třebíče téměř každý týden a pokaždé se zde procházím. Povídám si s paní Urbanovou nebo jenom tak sedím v Kavárně U Židovské brány. Často navštěvuji židovský hřbitov, sedím tam na lavičce a někdy se mi stane, že mne návštěvníci zdraví, prohodíme pár slov, mám pocit, jako bych sem skutečně patřila. Neumím si představit, že by tato čtvrť neexistovala. Asi by neexistoval i kousek mne samotné.

Knihu pokřtila Theodora Remundová

Křest knihy Blanky Fišerové Půjčovna andělů se uskutečnil v pátek 12. dubna symbolicky v Zadní synagoze v třebíčské Židovské čtvrti. Kmotrou knihy se stala herečka a dokumentaristka Theodora Remundová.

„Theodoru Remundovou jsem si vybrala proto, že ji považuji za velice dobrou herečku a také za výbornou dokumentaristku. A jsem moc ráda, že moje pozvání přijala,“ vyznala se Fišerová. Remundová přiznala, že již knihu četla a váží si jí především pro její upřímnost.

„Mám radost, že jsem se do Třebíče opět mohla podívat. Před několika lety jsem tady natáčela dokument a velice mě těší, že mezi diváky vidím Zdeňku Palátovou a její kolegyně,“ poznamenala.

Autorka a kmotra během večera přečetly z knihy krátké úryvky. Křest byl velice netradiční.

Místo šampaňským se na knihu sypala zemina z ulice Opuštěná, která se nachází v Židovské čtvrti a která autorku k napsání knihy inspirovala.

Na harfu přítomným zahrála Anna Kolaříková melodie na motivy židovských písní. Mezi gratulanty po oficiální části nechyběl tatí-

NA SNÍMKU VPRAVO tatínek autorky historik Rudolf Fišer, vlevo kmotra Theodora Remundová a v pozadí autorka knihy Blanka Fišerová.

Foto: Antonín Zvěřina

nek Blanky, historik Rudolf Fišer. Dceři předal kytcí květů a ta ještě v úvodní řeči ocenila jeho práci, kdy podrobně zmapoval historii této třebíčské lokality.

„Je to tak, tatínek pracuje s faktu a já jsem pohádkářka, která si příběhy vymýšlí,“ naznačila rozdílné

role Blanka Fišerová. Těch květin obdržela nepřeberně a samozřejmě se křest neobešel bez autogramiády. Křtu se zcela jistě zúčastnili i andělé, kteří poletovali po Zadní synagoze a měli radost, že kniha spatřila světlo světa.

-zt-